

מסורת הש"ס

א) יצא מן המלכות יצא
ב) מן המלכות יצא
ג) מן המלכות יצא
ד) מן המלכות יצא
ה) מן המלכות יצא
ו) מן המלכות יצא
ז) מן המלכות יצא
ח) מן המלכות יצא
ט) מן המלכות יצא
י) מן המלכות יצא

תורה אור השלם

- 1. ולא יחלוק את קדשי
בני ישראל את אשר ירימו
לתי:
2. וילבש קללה כבודו
ותבא במים בקרבו וישבשן
בעצמותיו:
3. ואשה בה תהיה ובה הם
ידעה ובה בפרשה שבעת
ימים תהיה בנדחתה וכל
הנגב בה יקרא עד
הקצה:
4. ואשה אשר ישבש איש
אתה שבת ירע ורחצו
במים וישאמו עד הקצה:
ויקרא עד יו

הגהות הב"ח

א) תוס' ד"ה שמה
וכו' קרינו לחיי קדושי
טעם:

גליון הש"ס

בנ"א רב מן מיעוטא דביבא
הוא. ע"י שנת סה ע"א:
כרשי' ד"ה אפילו:
תוס' ד"ה ר"ב וכו' וכו' תוך
הדיו מיעוטא דביבא וכו'.
דלמתי' יצומת קיט:

מוסף רש"י

קטן וקטנה. או קטן או
קטנה (יבמות סא). או
כתוב בפרשה. איש
חלילה ואם לא יתפוך אש
לקחם את יבמתו (שם).
ומקשינן אשה לאיש.
כתיב ואם לא יתפוך אש
ולא קטן, ואש נמי ע"ג
דלא מפי מעוטא בעין.
גדולה כתיב, דלמקש לא
דמצי כהוא קרא ועלמה
יבמה טעמה (שם קסח).
ונבואה פוגעין בעורה.
דכין לזניה לאיה הלולד לא
קרינן בה והיא הכורא אשר
תלד ופקעה מן תורת יבוס
וקיינו חלוטא אש חס
בכבודו (שם). כיון דלאו בני
הקמת שם ניבוי פגע אשת
חס שלא נתקם מתי,
דרמנתא פטריה דמצי אשר
תלד פרי' לאילומי' (יבמות
סא). שומאמה יוצאה
מגופו. כגון זו חזה ודה
ועל קרי, אבל נשמה מת
שריא (בכורות כז). אבל
בגיגה לא. וע"ג
שעממאה לא איפתי' לן,
דלתי מוהב עליה לשומה
שלא עוממאה (שם). במים
בקרבו כו'. מקש סיכה
למיה (שם פח). דהניא
אשה כו'. ואש כי היתה
זכה, והיא קרא נדה משמע
(קסו טז).

בנות כותים פרק רביעי נדה

לב

עין משפט
נר מצוה

ב א מיי' פ"א מהלכות יבוס
הלכה כו' [מן] פתח עשין
נב עוש' אש' פתח קסו
פתי' ג ד:
ג ב מיי' שם עוש' שם
פתי' א פתי' ד:
ד ג מיי' פ"ז מהלכות
תרומות הל' א ופכ"ד
אלפס פתחים פ"ג דף
קמ"ו:
ה ד מיי' שם פ"ז הל' ג
ופ"א הל' א:
ו ה מיי' פ"ז מהלכות
אסורי ביאה הלכה א
ופ"א מהלכות ממזל משכב
ומושב הלכה ג:
ז מיי' שם [עוש' אש' ע"פ
ו פתי' ע"פ קסו פתי' ד]:

תוס' הרא"ש

לפרושי' וכו' וישבות על כל
דם ודם ואי את לן טעמא
דטימות אפילו בראי לא
חזו גזרו עליהם: והטבילות
קודם לאמה. ותומה דילמא
משמע עוממאה במה וי"ל
דאי' כולה נמי א"צ למה
לטיבול משום געג א"א
שלא תינק מאמה: א"ן
תרומת חזרה לארץ. משמע
הכא דשיך תרומה בחוגה
לארץ וכן מוכח במה דוכתי
וקשה מהא דאמרין ב"ק
דחולין דרי' דשא אכל עלה
של ירק בבית שאן וע"י כן
התיי' רבי כל בית שאן
אימא דאין תרומה נהנת
בחוגה לארץ וי"ל הנהם
ברמאי שאינו נהג בחוגה
לארץ וכן התיי' דבצי' לאו
היינו בצוה' בפ' בתרא
ד"ע"ו: ואיבית' אימא
מהכא ותבא במים בקרבו
כ"י. לאו דרשא מורה היא
אלא אסמכתא בעלמא
דשבת פדק' עקבא
קאמי' עלה אף על פי שאין
דאיה לרבו וכו' לרבו משום
דברותיה משמעין קרא
דאמרין בפ' בתרא דיומא
מה שכן מאבאי' כו' תימה
דמייתי קרא
דמאורייתא מייתי קרא
דאסמכתא ואומר ר"ת
דקרא (קרא) וכו' אסמכתא
היא דלמכה דרשות דרשינן
ליה בפ"ק דובבחי' דרשינן
מיניה דאין חולין מחללין
קדשים ועוד ליפנין מיניה
דשב' מביה ומדאוריית'
לא הוי כן כשותה והא דתנן
במ"ס תרומות דפך שפן של
תרומה משלם קרן וחומשו
היינו מדרבנן וכו' לענין יום
הכיפורים אמרין דאינו
חייב כרת אלא אוכל ושותה
ואמרין נמי בפ' בתרא
דיומא דמי שיש לו חטטין
בראשו סך כדרכו ואינו
חושש ואי היא סיכה
דמאורייתא לאו הוא
מקלינן ביה כולי האי וכל
קראי דיום הכפורים
אסמכתא בעלמא נינהו
ואומר עור ר"ת דוקא סיכה
של שפן אסמכתא אקרא
ואסרוה אכל סיכה של
שומן חזיר או חלב שריא.
הלכתא נינהו גרם ואי גרם
נינהו לפי שלא פי' הי'
לכתא והי קרא שייך לומר
הכא כלומר מאחד מאלו
השנים:

רבי מאיר היא. מימה דמשמע דמתני' (לעיל דף לא): דבנות כותים
נדות מעריסותן לא אחי' כרצנן אלא כרצני מאיר דמיש
למיעוטא וסבד דכותים גרי אמת הן כדמוכח פ' שור שנגד ד' וה'
(פ"ק לח): אבל לרצנן דלא חיישי למיעוטא לא הוו נדות מעריסותן ולא
לר' יוסי אע"ג דחייש למיעוטא צפרק
אלמנה (יבמות דף טו: ט) דיון דקסבר כותים
גרי אריות הן כדמוכח בנמחות צפרק
רבי ישמעאל (דף טו: ט) דקאמר תורמין
משל (ישראל) על של עובדי כוכבים
ואם כן כותים לא מטמאו נדות
דלמחר לקמן נדות ישראל מטמאין
צויצה ואין עובדי כוכבים מטמאים
צויצה ומימה והא' נדות כותים דהוו
נדות מעריסותן הוו (מ"ט דבר צפ"ק
לשנת דף י"ג): משמע דליכא מאן
דפליג על י"ח דבר ומשמע הסם
(דף פ: ט) דהוי מ"ח דבר לכ"ע וי"ל
דלפי' רצנן דלא חיישי למיעוטא
ואפילו גרי אריות הן שוינהו רצנן
נדות מעריסותן וגזרו עליהם טומוהא
כדי שלא יטמעו בהן כמו שגזרו על
נת עובד כוכבים ור"ת א"ס כן
אמאי מוקי לה כר"מ ומשום דחייש
למיעוטא לוקמיה כ"ע ומשום טימעי
דר"מ נמי אית ליה טעמא דטימעי
דלמחר צפ"ד וה' (פ"ק דף לח): קנסא
דקניס ר"מ בנמוהא כדי שלא יטמעי
בהן וי"ל משום דע"כ מתני' לית ליה
טעמא דטימעי אלא משום חשש ראייה
דקתמי לפי שישבות על כל של
ודם והא' דלר' יוסי מעשה בעין בול
והטבילות קודם לאמה אע"ג דטעמא
דרבי יוסי משום טימעי הולך להציב
ראיה דשכיח הוא שראות הן בקטנות
דאי לאו הכי הוי כחוסא וטולא
למיגור בהן נדות ור"ת לר"מ דחייש
למיעוטא וקסבר דכותים גרי אמת
הן א"כ הוו נדות מעריסותן מן הסורה
ולמה מני ליה דבר וי"ל דמסתמא
לא רתמה מיד אחר ההולדה רגע
אחד א"כ אוקמה בזוקת שלא רתמה
וסמוך רוצא דלא חזו לחזקה שלא
רתמה (סוהו) הן דחזו למיעוטא
דמיעוטא ולא מטמו מדלוייתא אלא
דברצנן הוא דגזרו עליהם מ"ח דבר
ור"ת ולר' יוסי דגרי אריות הן אמאי
גזרו דכותים דלא נדות מעריסותן
וצבת עובד כוכבים לא גזרו דנת
ג' שנים דלמרינן התם ויש לומר
דהחמירו כותים דעבדי קלת מלות
ולא דדילי ישראל מייניהו וגזרו עליהם
מעריסותן דלא לימי וליטעמו כון אבל
מעובדי כוכבים הוו דילי טובא ולא
גזרו עלייהו עד דליהו ראיות לציאה:

איש כחוב צפרסה. ואם לא יתפוך האיש (דברים כה) איש פוטרה
בחליצה ולא קטן. אלא מה טעם אין מיצמין ויגדלו יחד: סרים. ללו
צר הקמת שם הוא ואינו מנודה ליבס וכן אילוניות וכיון דמייבס בלא
מנדה נושא אשת אחיו כחוס וערוה היא וצכרת: בעין בול. מקום:
קודם לאמה. יולדת נקבה טובלת
ל"ד וצמה רתמה ליום או ליומים
שנולדה והטבילות קודם לאמה משום
מנע תרומה: עין בול וצבת שערים
מא"י. פומצדימא חוץ לארץ: משום
תרומת א"י. דמיפסלא בגיגיה: יולאה
מגופו. כגון זו חזה ודה: והני מיני
חלילה. כולה שמואל אמרה בצכורות
צפ' הלוכה בהמה (דף טו: ט) ואפי' זו
ונדה לא פסלי לה צנגייה: לפוכה
שמן של תרומה. דסיכה כחליה
וצחילה קאמרין דתרומת חו"ל
אסורה לנדה: דפינא. דסיכה
כחליה: ולא יתללו. צפרשת אזהרת
טמאים בתרומה כמי: לניוס א"ס
הקר. צכלל צקדשים לא יאכל עד
אשר יטיהר (י). שמה צכלל חילה
דכתיב (דברים יד) ואכלת מעשר דנתן
וגו' תירוש חמרה הוא וקר ליה
אכילה: ותבא במים וגו'. בקילה
גבי רשע קאי: א"ה. דחייש למיעוטא:
דידן נמי ליטמו כולהו מעריסותן:
אשה ואשה. לרבות קטנה דמפרש:
מפרשי לכו. מנמג קדשים: ואשה
כי היתה זכה וגו'. נדה משמע
קרא דכתיב (ויקרא טו) שבעת ימים
תהיה לנדה: ומימה אשה. ואשה
אשר ישכב איש אותה שבעת ורע [שם]:
לציאה. שטממאה צדיאת אדם מגזרת
הכתוב דכתיב וטמאו ולא משום נוגעת
שבעת ורע הוא שהרי מגע צית
הקטרים הוא ואינו מטמא: הלכא
נינהו. לענין נדה נת יוס אחד
ולענין ציאה נת ג' דברים הללו הלכה
למשה מספיה הם דמפרש ואזיל דחל
מיניהו הלכא: הי קרא וכו' הלכתא.
כלומר מכדי קרא חל מייניהו משמע
הי מייניהו משמע מקרא בלא הלכתא
והי מייניהו אכטריך הלכתא: קרא
סממא כתיב. כיון דוי"ו לרבויה אמת
כל שהיא אשה משמע נת יוס אחד
אבל נת ג' לא משמע מיניה טפי
מנת צ' אמת ד': אלא נת ג'. לענין
ציאה הלכתא דמקרא לא משמע
ורצנן אסמכתא בעלמא אסמכה
וצת יוס א' לנדה משמע מקרא:
ומאחר. דציאה נת ג' הלכה למשה
מסיני היא ומקרא לא משמע עיקר
קרא דוי"ו יתירא למאי אמת:
למעוטי

שמוא תמצא אילוניות. וא"ת ותמיבס ממה נפשך דאם אילוניות היא הוי קידושי אחיו (א) טעות דלתנן
לרותיהן מותרות משום דלא הויא לרע ערוה ומירך ר"ת דהכא איירי דקצבל עלויה אחיו וכי האי גוונא משני צריש בן סורר ומורה
(פאהדין דף טט: ט) ואין להאריך כאן יותר וא"ת ובקטן אמאי חיישינן שמה ימלא סרים ויבדקיה אס עושה כיפה כשמשתין או אחד משאר סימנין
דלמחר צהערל (יבמות דף פ: ט) ואיכא למ"ד התם דלא הוי סרים עד שיהו צו כל סימני סרים וי"ל דאין מועלת הבדיקה עד שהוא גדול צניס:
והטבילות קודם לאמה. ומשום שרחתה דאי משום שנגעה בהמה שטמאה לידה א"כ מאי אשמעינן כל ולדות נמי טמאין. וצפרק עד
כמה (בכורות דף טו: ט) דקאמר גבי חלה דמחלילתו לכהן קטן ה"ה לכהן גדול שטבל דמשמע הכא: זשתיה בבב"א
אביא. וא"ת צפרק העור והרטוב (חולין דף קכ). גבי חלב למה לי כל נפש לרבות שמה ויש לומר דאשמעינן דחלב מהותך שמה חלבי:
ובשמן בעצמותיו. ואם תאמר דמעיקרא מייתי מן הסורה והדר מייתי אסמכתא דצפרק ר"ע (שבת דף פו: ט) תני דסיכה ציאה א"כ אסור
אע"ג שאין ראיה לדבר וכו' דלכך שאלמך וצבת כמים צפרקו ואומר דבינו תם דקרא דלא יתללו נמי אסמכתא הוא דצפרק
הגשרפין (פאהדין דף פג: ט) דרשינן מיניה דטבל צניטה וצפרק קמח דצניס (דף טו: ט) מדרש דלרשא אחרימי' ומדאורייתא לא הוי כן כשותה
וכן לענין יוה"כ ומדע דאין חייבין כרת אלא אוכל ושותה צלצד ואמר נמי צפרק בתרא דיומא (דף טו: ט) מי שיש לו חטטין צראשו סך
דרכו ואינו חושש ועוד אומר ר"ת דדוקא סיכה שמן אסמכה רצנן אקרא ואסור מדרבנן אבל סיכה של שומן חזיר ושל חלב שריא
וצפרק כל שעה (פסחים דף קד: ט) אמר המניח חלב של שור הנסקל ע"ג מכתו פטור אבל אסור הוא משום דאסור בהנאה משמע אבל
חלב דעלמא אפילו אסורה ליכא: א"י גרס הלכתא הוא א"ש דלא הוי הלכתא אלא חדא ומינה ברוב ספרים גרס נינהו היינו
לפי שלא פירש רבא הי קרא והי הלכתא כלומר אחד מן הפסוקים וא"ל לפרש משום דקאי נמי אקרא דזכרים דלקמן ובסוף הישן (סוכה דף
כה) גבי אורח להוליא את הנשים קאמר הלכתא נינהו אע"ג דליכא אלא חדא: (שייך לע"פ) לנבקה ב"ה שהיא בין גדולה בין קטנה.
וקרא דואשה דזבה אחי' דלרשא אחרימי' ומעיינות דמלרוע ומלרוע ריך לומר דמפיק ליה מקרא אחרימי' דליכא למימר דמעיניהו
משמעמי אחי קרא דהא לקמן אמר אצי מלקמך ר' יוסי זאת תורת לומר דבין גזרין קטן אימור לזכר לרבות מעיינות:

למעוטי